

TOOMAS PRANGLI: Ettevõtteid ootab ülevõtmine

Advokaadibüroo Sorainen Law Offices partner 21. september 2005

Ülevõtmistele spetsialiseerunud juristidel on käed-jalad tööd täis

Eesti Panga poolt avaldatud statistika kohaselt tehti selle aasta esimeses kvartalis Eestisse rohkem otseinvesteeringuid (13 miljardit krooni) kui 2004. aastal kokku. Selline otseinvesteeringute hüppeline kasv kinnitab muu hulgas ettevõtete ühinemiste ja ülevõtmiste turu jätkuvat tõusulainet Eestis. Lisaks on välisinvestorite jaoks olulise tähtsusega eelmisel nädalal avaldatud uudis Eesti majanduse üllatavalt hea kümneprotsendilise kasvu kohta teises kvartalis.

Riskikapitalistid teevad ilma

Kui Ameerika Ühendriikides on selle aasta suurim tehing, Gillette'i ülevõtmine Procter & Gamble Company poolt, küündinud 40 miljardi euron, siis Euroopa ühinemiste ja ülevõtmiste ?turg? ei ole veel oma endist hingamist saavutanud. 2005. aastal seni suurimas tehingus ostis Itaalia pank UniCredito ära Saksa HypoVereinspanga ja selle tehingu väärtus oli ligikaudu 15 miljardit eurot. Võrdluseks olgu siinkohal toodud 2000. aastal Suurbritannia mobiilside gigandi Vodafone poolt Saksamaa kontserni Mannesmanni ülevõtmine hinnaga 170 miljardit eurot.

Alates 2001. aastast Euroopa ettevõtete ühinemiste ja ülevõtmiste turul kestnud suhtelise vaikuse möödumist näitab ka tehingute arvu kasv. Euroopa ühinemiste ja ülevõtmiste andmebaas Mergermarket toob välja, et Euroopas on trendi loomas riskikapitalil põhinevad investeeringud. Võrreldes 2004. aasta sama perioodiga kasvas sel aastal ülevõtmiste maht Euroopas 85%.

Eesti ülevõtmiste laines

Ülevõtmistehingutes mängib olulist rolli investorite psühholoogia. Kui investorid on kindlad majanduskasvus ja teistes soodsates trendides, investeerivad nad julgemalt. Valides piirkonda, kuhu raha paigutada, eelistavad riskikapitalistid eelkõige riike, kus majanduskasv on kiire ning poliitiline ja majanduslik olukord stabiilne. Stabiilselt kiiret arengut on meil ette näidata juba hea mitu aastat ning majandusanalüütikud ennustavad ühest suust sellise kasvu jätkumist.

Kuigi Eestis puuduvad ülevõtmiste turu-uuringud ning seetõttu kindlad andmed, kui palju ja missuguseid tehinguid turul parajasti tehakse (paljusid tehinguid ei avaldata ka peale toimumist), näitab Eesti ülevõtmiste osas jätkuvat kasvutrendi. Viimase aasta jooksul toimunud suurematest tehingutest võib mainida Tallinna Vee ja Starmani aktsiate avalikke pakkumisi, Hansapanga vähemusaktsionäride ülesostmist Swedbankeni poolt. Märkimist väärib Valio poolt enamusosaluse omandamine Võru Juustus ja GeoPosti poolt Bizpaki kaubamärgi all tegutsenud logistikaäride ost. Huvipakkuv on veel Microlinki ülevõtmine Elioni ja tema sõsarettevõtete poolt kõigis Balti riikides sel kevadel. Kindlasti on oma ärivaldkondades võtmetehinguteks Rocca al Mare Kaubanduskeskuse ost Cityconi poolt ning pensionifondide valitsejate LHV Varahaldus ja Seesam Varahaldus ühinemine. Samuti on Skype'i värske ost eBay poolt otseselt Eestiga seotud, sest siin asub enamik Skype'i internetitelefoni arendavaid töötajaid.

Ülevõtmistele spetsialiseerunud juristid ja investeerimispankurid räägivad, et neil on kõigil käed-jalad tööd täis, puhkusi lükatakse edasi ja katkestatakse. Advokaadibüroo Sorainen Law Offices Tallinna büroos on hetkel käimas ligikaudu 20 ülevõtmistehingut ning büroo kõigis Balti kontorites kokku ligikaudu 50 tehingut, mille maht ulatub miljonitesse ja mõnel juhul miljarditesse kroonidesse.

Kõik kohalikud juhtivate investeerimispankade esindajad nendivad, et ülevõtmiste turg peaks lähiaastatel veelgi kasvama. Nõustajad ennustavad ülevõtmistehinguid eelkõige toiduainetööstuses, kus keskmised ja väiksemad ettevõtted püüavad tagasi teenida Euroopa Liiduga ühinedes tehtud investeeringuid ja saavutada jaemüüjatega läbirääkimistel paremat positsiooni.